

cibap

Cibap vakschool
Meldcode 2021

Meldcode 2021

Stappenplan verbeterde meldcode

Stap 1

Signalen in kaart brengen

Stap 2

Overleg met een collega en raadpleeg eventueel Veilig Thuis

Stap 3

Gesprek met student

Stap 4

Wegen van huiselijk geweld/kindermishandeling

- Heb ik op basis van stap 1 tot en met 3 een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?
- Heb ik een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?

Stap 5

Neem twee beslissingen

1. Is melden noodzakelijk?

Melden is noodzakelijk als er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid

2. Is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk?

Hulp verlenen is mogelijk als:

- De professional in staat is om effectieve/passende hulp te bieden of organiseren.
- De betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp.
- De hulp leidt tot duurzame veiligheid.

Indien hulp verlenen op basis van een van deze punten niet mogelijk is, is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk.

Voorwoord

Voor u ligt de meldcode van Cibap. Aanleiding is dat uit onderzoek is gebleken dat veel professionals niet weten hoe en of ze moeten ingrijpen bij het signaleren of vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarom is sinds 1 juli 2013 het verplicht om op onderwijsinstellingen een meldcode te hanteren. Dit is een duidelijk stappenplan dat geraadpleegd kan worden door professionals bij signaleren/ vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling. In het kader van de Wet verplichte meldcode hebben instellingen de plicht om:

- Te beschikken over een meldcode die aan de wettelijke eisen voldoet en
- Om de kennis en het gebruik van de meldcode binnen de eigen organisatie te bevorderen

In dit document is de meldcode beschreven. Tevens staat in dit document een voorstel m.b.t. het realiseren van de tweede eis "*het informeren van het personeel over het bestaan en het gebruik van de meldcode*", beschreven.

De meldcode is opgesteld volgens de relevante wetsartikelen en het door de Rijksoverheid opgestelde 'Basismodel meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling'¹. Het toezicht op de naleving van de 'Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en Kindermishandeling' is in de onderwijssector in handen van de onderwijsinspectie.

---

¹ In 2021 is de meldcode aangepast (met name m.b.t. stap 4 en 5). Meer informatie hierover vindt u op: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>

Inhoudsopgave

Schematische weergave	1
Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Definitie.....	4
Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling	5
Stap 1. In kaart brengen van signalen.	5
Stap 2. Overleg met een collega of raadpleeg eventueel Veilig Thuis.....	5
Stap 3. Gesprek met de student	6
Stap 4. Wegen van huiselijk geweld/ kindermishandeling	6
Stap 5. Neem twee beslissingen	6
Bespreek voor het werkelijke melden, de melding met de student.....	6
Melding van huiselijk geweld of kindermishandeling bij VEILIG THUIS	8
Links	8

Bijlage

- Afwegingskaders acute en structurele onveiligheid
- Meldcode registratie niet in studenten versie

Definitie

Steunpunt VEILIG THUIS

Sinds 2015 zijn het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) samengevoegd in het Steunpunt 'VEILIG THUIS'.

<http://www.vooreenveiligthuis.nl> - 0800-2000

Beroepskracht

In dit document wordt met de term 'beroepskracht' een medewerker van Cibap vakschool voor vormgeving bedoeld.

Student

Respectievelijk nemen wij niet graag het woord "slachtoffer" in de mond. Daarom spreken we gewoon van 'de student' - degene die vermoedelijk slachtoffer is van /en of betrokken is bij kindermishandeling of huiselijk geweld.

Kindermishandeling

"Kindermishandeling is elke vorm van voor minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ouders of andere personen ten opzichte waarvan de minderjarige in een afhankelijkheidsrelatie of van onvrijheid staat, actief of passief, opdringen waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen. Hieronder vallen ook verwaarlozing en onthouden van essentiële hulp, medische zorg en onderwijs." (Wet op de Jeugdzorg art.1 sub m)

Huiselijk geweld

"Huiselijk geweld is geweld gepleegd door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. De huiselijke kring betekent: partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden. (...) Er is meestal sprake van een machtsverschil. Het slachtoffer is afhankelijk van de dader. Het gaat bij huiselijk geweld om lichamelijke, seksuele en psychische vormen van geweld." (Rijksoverheid)

Verschil tussen huiselijk geweld en kindermishandeling

Of we spreken van kindermishandeling of huiselijk geweld, is afhankelijk van de leeftijd van de student. Onder de 18 jaar spreken we van kindermishandeling en moet advies worden ingewonnen/een melding worden gedaan bij het Advies- en meldpunt Kindermishandeling. Is de student 18 jaar of ouder, dan vallen zij onder de categorie van huiselijk geweld en moet advies worden ingewonnen/een melding worden gedaan bij het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG).

Signalenkaart

Ter ondersteuning van het stappenplan. Op deze website kan je de signalen van huiselijk geweld bekijken en meten met de casus waar jij mee van doen hebt. <https://signalenkaart.nl/#>

Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

De meldcode beschrijft in vijf stappen hoe te handelen bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling. Zie schema pagina 1 "verbeterde meldcode"

Stap 1: In kaart brengen van signalen.

Stap 2: Collegiale consultatie en eventueel raadplegen van Veilig Thuis: het advies en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling.

Stap 3: Gesprek met de betrokkene(n).

Stap 4: Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling, bij twijfel altijd Veilig Thuis raadplegen.

Stap 5: Het afwegingskader in de meldcode doornemen en beslissen:

Is melden noodzakelijk? Is zelf hulpverlening bieden of organiseren mogelijk?

Stap 1. In kaart brengen van signalen

Wees alert op signalen van huiselijk geweld/kindermishandeling. En bespreek deze met de student. Dit kunnen ook signalen van derden zijn, maar bespreek dit wel met de student.

Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk en let erop dat een veronderstelling of hypothese ook als zodanig benoemd wordt. Voeg een aantekening toe indien een veronderstelling of hypothese bevestigd of ontkracht wordt. Vermeld een bron, als informatie van derden wordt vastgelegd en leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde deskundige (bijv. (huis)arts, GGD, GGZ, orthopedagoog, gedragsdeskundige etc.).

Om de signalen goed in kaart te kunnen brengen kan je gebruik maken van: www.signalenkaart.nl

Stap 2. Overleg met een collega/adviseur Student Support of raadpleeg eventueel Veilig Thuis

Bespreek de signalen in ieder geval met een adviseur van Student Support. Daarnaast waar wenselijk kunt u de signalen bespreken met een collega studietoelichting. Let bij het bespreken met collega's erop voor wie de informatie relevant is en wie een zinvolle bijdrage kan leveren. Probeer het aantal collega's waarmee u de casus bespreekt te minimaliseren i.v.m. de privacy van de student en zijn of haar familie. Daarnaast is het wijs ten alle tijden even informatief contact op te nemen met Veilig Thuis (0800-2000). U kunt al het bovenstaande uitvoeren zonder de student of uw eigen naam te hoeven noemen, wat maakt dat iedereen anoniem blijft. Dit overleg wordt wel vastgelegd om te voorkomen dat er bij meerdere mensen/personen de melding gedaan wordt. Monitor functie.

Stap 3. Gesprek met de student

Maak de signalen bespreekbaar met de student en geef aan waar uw zorgen liggen. Laat de student hierop reageren en zorg daarbij dat de student zich niet in het nauw gedreven voelt. Het gaat over zijn of haar leven en u heeft daar een gevoel en zorg over. Naar aanleiding van dit gesprek kunt u analyseren of de veiligheid van de student in het geding komt en u vervolg stappen moet nemen. Voor advies hoe een gesprek als deze aan te gaan kunt u altijd een deskundige van Student Support vragen om advies. Dit wordt vastgelegd, Student Support heeft hier de werkwijze voor.

Stap 4. Wegen van huiselijk geweld/ kindermishandeling

Weeg de aard en de ernst van de situatie. Raadpleeg in geval van twijfel altijd (opnieuw) Student Support en/ of het steunpunt 'Veilig Thuis' met het telefoonnummer 0800-2000.

- Heb ik op basis van stap 1 tot en met 3 vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?
- Heb ik een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?

Wordt vastgelegd, zie bijlage "vastleggen informatie".

Stap 5. Neem twee beslissingen

1. Is melden noodzakelijk?

Melden is noodzakelijk als er sprake is van: Acute onveiligheid, structurele onveiligheid.

2. Is hulpverlening of organiseren (ook) mogelijk?

Hulpverlening is mogelijk als:

- De beroepskracht van Cibap is in staat om effectieve/ passende hulp te bieden of te organiseren.
- De betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp.
- De hulp leidt tot duurzame veiligheid

Op het moment dat u besluit dat hulpverlening mogelijk is, doe dit dan in samenwerking en overleg met Student Support. Volg de student en de effecten van de geboden hulp. Doe een "registratie vereiste" melding van het traject. Dit moet gedaan worden bij Veilig Thuis (0800-2000).

Indien hulpverlening op basis van een van deze punten niet mogelijk is, is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk (0800-2000). Koppel deze melding terug naar Student Support.

Indien er een melding wordt gemaakt bij veilig thuis, dan krijg je van veilig thuis een dossiernummer en er moet een document ingevuld worden (zie bijlage "aanmelding veilig thuis")

Bespreek voor het werkelijke melden, de melding met de student.

Van contact met de student over de melding kan worden afgezien indien:

- Er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de student, die van uzelf of die van een ander in het geding is of zou kunnen zijn,
- Er goede redenen zijn om te veronderstellen dat de student daardoor het contact zal verbreken.

Wat in ieder geval aan bod moet komen tijdens het gesprek met de student en hoe verder te handelen m.b.t. het doen van een melding:

- Leg uit waarom je van plan bent een melding te doen en wat het doel daarvan is.
- Vraag de student uitdrukkelijk om een reactie.
- Overleg in geval van bezwaren van de student op welke wijze je tegemoet kunt komen aan deze bezwaren.
- Is dat niet mogelijk, weeg dan de bezwaren af tegen de noodzaak om de student of zijn/haar gezin te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in je afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de student of zijn/haar gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen.
- Doe een melding indien naar jouw oordeel de bescherming van de student of zijn/haar gezinsleden de doorslag moet geven.
- Bij een melding moeten de gegevens van de student worden doorgegeven, omdat het Steunpunt 'VEILIG THUIS' de zorg voor de student en evt. betrokkenen vanaf hier overneemt.

Melding van huiselijk geweld of kindermishandeling bij VEILIG THUIS

VEILIG THUIS

0800-2000 (gratis en 24/7 bereikbaar)

<http://www.vooreenveiligthuis.nl>

Links

Raadpleeg voor meer informatie onderstaande websites:

<http://www.vooreenveiligthuis.nl>

Zie ook: <http://www.aanpakkindermishandeling.nl>

Zie ook: <http://www.centrumseksueelgeweld.nl>

Zie ook: <http://www.dekinderombudsman.nl>

Zie ook: <http://www.huiselijkgeweld.nl>

Zie ook: <http://www.hulplijnseksueelmisbruik.nl>

Zie ook: <http://kindertelefoon.nl>

Zie ook: <http://www.kindermishandeling.nl>

Zie ook: <http://www.movisie.nl>

Zie ook: <http://www.nji.nl>

Zie ook: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/eergerelateerd-geweld>

Zie ook: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld>

Zie ook: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kindermishandeling>

Zie ook: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ouderenmishandeling>

Zie ook <http://www.vechtscheidingen.nl>

Zie ook: <http://vgv.ggd.nl/>

Zie ook: <https://signalenkaart.nl/#>

Bijlage: Afwegingskader Structurele en acute onveiligheid

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende uren/dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig. Dit om te voorkomen dat er (meer) fysiek letsel en/of ernstige mentale schade ontstaat.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat de professional allereerst en voortdurend in of een betrokkene in acuut (levens)gevaar is. Dit betreft fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van kinderen of (zorg)afhankelijke volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) en bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van (medische) middelen of onthouden van noodzakelijke medische hulp of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> • Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft • (Ernstig)letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht • Poging tot verwurging • Wapengebruik • Geweld tijdens zwangerschap • (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie • Acute bedreiging om zichzelf of naaste te doden, ernstig letsel tot te brengen of hun vrijheid te benemen (eerwraak, familiedrama, genitale verminking) • Onthouden van acute zorg, onthouden van voedsel • Als een ouder medische klachten van een kind verzint • Vrijheid beperkende maatregelen • Acute suïcidepoging • Noodgedwongen niet naar huis kunnen i.v.m. onveilige situatie • Minderjarigen die opgesloten worden • etc.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor herhaling en of voortduren van onveiligheid (bij pleger en slachtoffer) in de toekomst.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> • Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige (psychosociale, relationele) problematiek • Vergelijkbare situatie van jongeren die opgroeien bij kwetsbare ouders en een mantelzorger • Ernstige verwaarlozing • Escalerende vormen van stalking in partnerrelaties • Minderjarige die geregeld getuige is van huiselijk geweld tussen ouders • Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben • Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden • etc.